

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ ІМЕНІ Г. С. КОСТЮКА НАПН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ НАПН УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА ПСИХОЛОГІЧНА АСОЦІАЦІЯ
ЗАЛЬЦБУРЗЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (АВСТРІЯ, М. ЗАЛЬЦБУРГ)
УНІВЕРСИТЕТ СОЦІАЛЬНИХ ТА ГУМАНІТАРНИХ НАУК (ПОЛЬЩА, М. ВАРШАВА)
УНІВЕРСИТЕТ ОСЛО (НОРВЕГІЯ, М. ОСЛО)
УНІВЕРСИТЕТ ТУРКУ (ФІНЛЯНДІЯ, М. ТУРКУ)
ГДАНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (ПОЛЬЩА, М. ГДАНСЬК)
УНІВЕРСИТЕТ КАССЕЛЯ (НІМЕЧЧИНА, М. КАССЕЛЬ)

МАТЕРІАЛИ

**II МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
«ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ
В КОНТЕКСТІ ПРОЦЕСІВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ:
МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ, РЕАЛІЇ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ» (PHRCPGMRRP)**

29 березня 2024 року

Київ – 2024

Назар Ю. О.	139
ПРОБЛЕМА ВІКАРНОГО ПОСТТРАВМАТИЧНОГО ЗРОСТАННЯ ФАХІВЦІВ З ПИТАНЬ ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я	
Найдьонova Г. О.	141
ВДЯЧНІСТЬ І ДОВІРА ЯК СОЦІОКУЛЬТУРНІ ЧИННИКИ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я	
Несеври О. А.	143
ОСОБЛИВОСТІ ПРОТІКАННЯ ПСИХІЧНИХ СТАНІВ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ З АМПУПОВАНОЮ КІНЦІВКОЮ	
Оксаметна В. Г.	145
НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ, ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА ПСИХОЕМОЦІЙНИЙ СТАН ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	
Олійник О. В.	146
СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПОСТДОСВІДНОГО ЗРОСТАННЯ (НА ОСНОВІ ФІЛОСОФСЬКИХ ПОГЛЯДІВ ІГОРЯ КОЗЛОВСЬКОГО)	
Павлова Ю. Д.	149
ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я МОЛОДІ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ	
Павлюк О. Д.	151
ПРОБЛЕМА ПСИХОЛОГІЧНОГО ТА ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ: ЧИННИКИ ТА ФАКТОРИ ВПЛИВУ	
Пасічник Р. Ф.	154
ФАКТОРИ ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ МЕТЕРІВ, ЯКІ ВИХОВУЮТЬ ДІТЕЙ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ	
Пересунько Д. С.	156
ЧАСОВА ПЕРСПЕКТИВА В ОСІБ, ЯКІ ЗАЗНАЛИ ТРАВМАТИЧНОЇ СИТУАЦІЇ	
Погорільська Н. І.	158
ЕКЗИСТЕНЦІЙНІ ПРАКТИКИ ТА ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ	
Полянська К. С.	161
ПСИХОЛОГІЯ ЗДОРОВ'Я У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ВІЩОЇ ОСВІТИ	
Predko D. Ye.	163
THE PROBLEM OF THE RELATIONSHIP BETWEEN RELIGION AND THE BRAIN: NEUROPSYCHOLOGICAL FOUNDATIONS	
Пуленко І. В.	166
ТЕОРЕТИЧНІ МОДЕЛІ СТРУКТУРИ СУБ'ЄКТИВНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ В ЗАРУБІЖНОМУ ПРОСТОРІ ПСИХОЛОГІЇ	
Савелюк Н. М.	168
ПОНЯТТЯ «ЗДОРОВ'Я» ТА «ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я»: СМИСЛОВІ АКЦЕНТИ І ПЕРЕТИНИ У СВІДОМОСТІ УКРАЇНЦІВ В УМОВАХ ВІЙНИ	

свої варіанти. Загалом кількість обраних практик розглядалась нами як широта, пластичність духовності та саморозвитку. Порівняльний аналіз пластичності (1 критерій Стюдента) практик показав, що загалом жінки мають у арсеналі більше практик духовності та саморозвитку (різниця $p=0,000$). Це може «бути пов'язаним з розвиненою рефлексивністю, кращим усвідомленням власних проблем і потреб найближчого оточення та навичкою ділитися власними переживаннями з іншими» (Т. Титаренко, 2024 [3]).

На основі методики «Тест екзистенційних мотивацій» (Екхарт, Ленгле) [2] була сконструйована анкета для вивчення фундаментальних екзистенційних мотивацій, а саме фундаментальної довіри, фундаментальної цінності, самоцінності та сенсу життя. Порівняльний аналіз статевих відмінностей вираженості даних мотивацій виявив, що статистично значима різниця виявлена за шкалами фундаментальності довіри ($p < 0,001$) та самоцінності ($p < 0,001$): чоловіки мають вищий рівень фундаментальної довіри (9,06 проти 8,50 у жінок), але нижчий рівень самоцінності (9,55 проти 9,76 у жінок).

Отже, в результаті аналізу були визначені провідні духовні практики (молюся, переглядаю передачі про духовність, беру участь у роботі духовних громад, читаю духовну літературу) та стратегії саморозвитку (будую плани, розширюю знання та вдосконалюю навички) підтримки здоров'я українців під час війни. Також визначено, що у чоловіків відмічається вищий рівень фундаментальної довіри, а у жінок — рівень самоцінності.

Література:

1. Франкл В. Лікар та душа. Основи логотерапії. Харків, КСД, 2023. 320 с.
2. Eckhardt, P., & Längle, A. (2001) Skalen zur Erfassung existentieller Motivation, Selbstwert und Sinnerleben. *Existenzanalyse*, 18(1), P. 35–39.
3. Tytarenko, T., Vasiutynskyi, V., Hubeladze, I., Chunikhina, S., & Hromova, H. (2024). War-Related Life-Making Landscapes: Ukrainian Context. *Journal of Loss and Trauma*, 29(2), P. 154-178.

Полянська К. С.

ПСИХОЛОГІЯ ЗДОРОВ'Я У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Постановка проблеми. Нині психологія здоров'я — одна з найдинамічніших у своєму розвитку галузей психології. Це зумовлено не лише визнанням сучасним суспільством значущості поведінки, пов'язаної зі здоров'ям і якістю життя, а також зростанням розуміння та переконання, що для підтримки здоров'я недостатньо лише традиційної медичної системи. Психологія здоров'я включає теорію і практику попередження розвитку різноманітних захворювань (нервово-психічних, соматичних), до сфери її інтересів входять питання: створення особистісних умов індивідуального розвитку; забезпечення психологічної адаптації особистості в суспільстві, що

передбачає розвиток особистісних властивостей, які є необхідними індивідууму для встановлення гармонійних соціальних зв'язків; самореалізація та всебічне вдосконалення людини, підвищення якості її життя, у тому числі надання психологічної допомоги під час завершення життєвого шляху та смерті.

Аналіз джерел і публікацій. Як виділяють О.В. Двіжона та М.П. Тимофієва, провідними установами можна назвати кафедру психодіагностики та медичної психології Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка. Основними напрямками дослідження науковців кафедри Л.Ф. Бурлачука, С.В. Васківської, О.В. Корнієнко, є дослідження психосоматичних, особистісних і соціально-психологічних аспектів життєдіяльності, які є регуляторами психічного здоров'я людини. Сучасні наукові досягнення у дослідженні аспектів психології здоров'я має Інститут психології імені Г.С. Костюка АПН України. Наукові діячі М.Й. Борнішевський, Н.І. Волошко, З.Г. Кісарчук, О.М. Кокун, С.Д. Макенменко, Н.Ю. Максимова, К.Л. Мілютіна, В.М. Піскун займаються дослідженням питань з покращення психічного здоров'я людини, психології здорового способу життя особистості.

Мета статті. Професійна спрямованість — це складний, динамічний процес формування компетентної та розвинутої особистості майбутнього спеціаліста, яка визначає ставлення до обраної професії, впливає на якість підготовки до неї та обумовлює у перспективі сумлінне виконання поставлених практичних завдань. В сучасних умовах широкомасштабної війни суспільна практика і насамперед освіта потребують великої кількості конкретних результатів фундаментальних і прикладних психолого-педагогічних досліджень, тобто інноваційних методик і технологій роботи педагогічних працівників, практичних психологів, соціальних педагогів.

Виклад основного матеріалу. Розроблення інноваційних технологій має ґрунтуватися на оновленій методологічній основі психолого-педагогічної науки, прикладної психології і психологічного практикування. Умови війни, в яких перебуває сьогодні українське суспільство, спровокували стан надзвичайної розгубленості. Невизначеність життя, невідомість майбутнього, відсутність або руйнація планів та перспектив призвели до зростаючого емоційного напруження, підвищеної тривожності, появи страхів, нав'язливих негативних думок та постійних переживань, що значною мірою впливають на стан психологічної рівноваги особистості, її психологічне здоров'я. [2, с.94] Психологічне здоров'я людини інтегрує в єдине ціле аспекти внутрішнього світу і способи зовнішніх проявів особистості, є важливою складовою соціального благополуччя та життєздатності людини, є однією з найбільших людських цінностей не лише з індивідуальної, але і з соціальної точки зору. [1, с.64] Проблема здоров'я молоді — стратегічна проблема сучасного українського суспільства, вирішення якої зумовлює якісні характеристики розвитку країни, його інтелектуальний та духовний капітал. Особливу увагу слід звернути на стан психічного здоров'я сучасної студентської молоді, адже це одна з найбільш податливих до стресів категорій. Сучасне середовище

життєдіяльності людини супроводжується особливостями, які висувають високі вимоги до психологічних характеристик та фізичного і психологічного функціонування індивідів. В умовах трансформації українського суспільства питання розвитку самодостатньої, цілісної та внутрішньо гармонійної особистості набуває особливого значення. [3, с. 11]

Висновки та пропозиції. Навчальний курс «Психологія здоров'я людини» є систематичним узагальненням матеріалів про психічне благополуччя. У ньому висвітлено принципи та факти формування здорового способу життя, знайомить з основними видами психогігієни та психопрофілактики, з факторами збереження здоров'я, формує уміння застосовувати знання з психології здоров'я людини у процесі навчання, що може сприяти формуванню у студентів ЗВО позитивного ставлення до здорового способу життя. Навчальний курс формує уміння виявляти особливості впливу на психологічне здоров'я людини соціально-економічних, соціально-політичних, екологічних і біосоціальних чинників, визначати індивідуально-психологічні відмінності особистості в залежності від способу життя, що є важливими елементами у професійній підготовці та професійній діяльності майбутнього лікаря.

Література:

1. Лазаренко В.І., Знанецька О.М. Показники психічного та соціального здоров'я здобувачів вищої освіти під час війни. *Науковий вісник Херсонського державного університету*, Випуск 1, 2023, Серія психологічні науки.
2. Москаленко О.В., Блохіна І.О. До проблеми вивчення психологічного здоров'я особистості. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського*. Серія: Психологія, Том 33 (72), № 2, 2022.
3. Сова Т. В., Циганчук Т.В. Вплив дистанційної роботи на психологічний стан особистості. *«Young Scientist»*. Психологічні науки. №6 (118), June, 2023.

Predko D. Ye.

THE PROBLEM OF THE RELATIONSHIP BETWEEN RELIGION AND THE BRAIN: NEUROPSYCHOLOGICAL FOUNDATIONS

Formulation of the problem. Today, thanks to the latest advances in the field of brain research (e.g., fMRI, positron emission tomography (PET), etc.), it has become possible to track the work of various brain regions, to determine their functional specification depending on the mental states in which a person is. Therefore, it is not surprising that modern neuropsychology has actualized the search for those brain structures in which this or that mental function is localized, from the sense of God to various religious feelings-love, fear, reverence, etc. As a result of the study of religion, two neuropsychological approaches have been distinguished: localization and anti-localization. The first of them involves the structural localization of mental functions in the brain and is clearly observed in